

ሰንበት ዘነጎድጓድ

ሓምለ 19 2007 ዓ.ም. (7/26/2015)

መዝሙር፡ በቀዳሚት ገብረ እግዚአብሔር ሰማየ ወምድረ ወኩሎ ፈጸሞ አዕረፈ...።

ካብ ሰነ 25 ክሳብ መስከረም 25 ዘመነ ክርምት ተባሂሉ ይጽዋዕ። ምስቲ እዋኑን ዘመኑ አሰማሚዑ ንባባትን መዝሙርን ክነስተንትን ይሕግዘና። ናይ ሎሚ ሰንበት ዘነጎድጓድ ተባሂሉ ይጽዋዕ ነጉዲ ማለት እዩ። ኣብ ብሉይ ኪዳን ነጉዲ ናይ ኣምላኽ ምምጻእ ወይ ኣምላኽ ምልክት ክህብ እንከሎ እዩ ዘስምዕ። ኣብ ደብረ ሲና ሙሴ ምስ ኣምላኽ ክዛረብ እንከሎ ድምጺ ነጎዳን ግመን ተራእዩን ተሰሚዑን። ኢየሱስ ክጥመቕ እንከሎ ድምጺ ካብ ሰማይ ተሰሚዑ ስለዚ ነጉዲ ንኣምላኽ የዘኻኸር። ኣብ ባህልና እውን ነጉዲ ምልክት ሓይሊ ኣምላኽ ከምዝኾነ ኢና ንሓሰብ። ከምዚ ዝስዕብ እናበልና መዝሙር ወዳሴ ንዝምር፡

“እግዚአብሔር ብመጀመርያ ሰማይን ምድርን ፈጠረ ኩሉ ምስ ፈጸመ ብሰንበት አዕረፈ። ብጊዜ ማይ ኣይኒ እግዚአብሔር ንኖኅ እትድሕነላ መርከብ ሥራሕ ንምድሪ እንደገና ብማይ ኣይኒ ከየጥፍኦ ኣነ ምሳኻ ንዘለዓለም ኪዳን ክኣቱ እዩ። ንምድሪ እኽላን ሣዕርን ሓጋይን ክረምትን ዘርእን ዓጺድን ክህብ እዩ። ብሓቂ በረኸት እግዚአብሔር እዚ እዩ። ንሱ ነቲ ዝብሎ ቃል ኣይጠልምን እዩ።”

እናበለ ነቲ ዘተስፈወና ጸጋ ብምሳሌ ምድራዊ ነገር ገይሩ ከምዘይጠልመና ቃል ኣተወልና።

ንባባት፡ ኤፌ. 2፡13-18፤ 2ጴጥ 2፡1-9፤ ግ.ሓ. 17፡21-ፍ፤ ማር 6፡30-34

ምስባክ፡ ዘያበቀሉ ሣዕሪ ለእንስሳ ወሓመልማል ለቅኔ ዕገላ እምሕያው፤ ከመ ያወፅእ እክለ እምድር። መዝ 104፡14-15። “ካብ ምድሪ መግቢ ምእንቲ ኺረከብ ንእንስሳ ዚኸውን ሣዕሪ ንጥቕሚ ሰብ ከኣ ተኸሊ ኣብቆልካ”።

ኣብዚ ጸጋን ግርማን ዝመልእ ሰንበት ቅድስት ቤተ ክርስቲያን ነቲ ሕያዋይ ጓሳና ዝኾነ ክርስቶስ ብፍሉይ ዘኪርና ተጓሲና እንኽእለሉ ሕይወት ክንሕዝ ንሱ ኸኣ ንኹሎም ኣብ ኩሉ ፋሕ ኢሎም ንዘለዉ ህዝቡ ኣብ ሰማያዊ ኣብኡ ከም ዝመርሖም ክንሓስብ ተዘኻኸረና። ንህዝቢ ኣምላኽ ኣብ ሓደ ምእካብ ናይ ሎሚ ንባባትና ሕመረት ኮይኑ በዚ ወይ በቲ ተገሊጹ ንረኽቦ። ሓደ ካብቲ ሎሚ ንሕብረተሰብ ኣጸጊምዎ ዘሎ ሓደ ምዃን እዩ። ስድራታት ተበታቲኑ፤ ዓድታት ባዲሙ ኩሉ ተበቲኑ ዳርጋ ብዙሓት ሃገራት ዓለም ህዝብን ኣብ ፈቐዶ ዓድታት ክበታተን ይርእ ኣሎ። ዓድና እውን ንርእዮ ኣሎና መንእሰይና ዓዲ ጓና ናፊቕ ዝፈትዋ ዓዲን ወገኑን ሓዲጉ ንጥፍኡት ክጓዩ ንርእ ኣሎና። ሳዕብኑ ብሞት እትፈምደ ደቃ ዘይጉሃየት ስድራ ዓዲ ዳርጋ የላን ገለ ኣሸሓት ከፊሎም ደቆም ኣሕዋቶም ዘድሓኑ ኣለዉ ገለ ኸኣ ኣሸሓት ከፊሎም እንከለዉ ገንዘብምን ደቆምን ዝሰኣኑ ኣለዉ እቲ ጸገም ቆጺርካ ዝውዳእ ኣይኮነን። ነዚ ኣብ ግምት ኣእቲና ነቲ ምኽንያት ብክርስቲያናዊ ዓይኒ ክንርእ እምበር ክንፈርድ ክንሓሚ ዘይኮነ ሕልናና ተንኪፉና ኣብ ኣምላኽ

ክንምለስ ንማለት እዩ። እዚ ብዓይኒ ፖሎቲካ ከይንርእዮ ሓደራ ፖሎቲካ ዋናታቱ አለውዎ ንሕና ከም ህዝቢ አምላኽ ከም ክርስትያን ብኸመይ ክንርእዮ አሎና ንማለት እዩ።

ህዝቢ ተባብሮ ወይ ፋሕ ኢሉ ክንብል እንከሎና ነዚ ዝሰዕብ ከስምዕ ይኸእል። መጀመርያ ምኽንያቱ ብዘየገድስ ቅድሚኒ ፋሕ ምባሎም ብሓንሳብ ኮይኖም ብሓደነት ሕጉስ ሕይወት የሕልፉ ነሮም። ካልአይ ሓንቲ ምዓልቲ ብሓባር ክእከቡ ተስፋ አልአም። እቲ ሕቶ ግን ስለምንታይ ሰባት ዝፈትውዎ ዓደም ወገኖም ክሓድጉ ዝግደዱ? ስለምንታይ እዩ አብዚ ዘመና ፍልሰት አሕዛብ ብብዝሒ ዝርአ ዘሎ? እቲ ሓቂ ወላ ሓደ ቆልዓ ብዘይ ምኽንያት ካብ ቤቱ ዝወጽእ የለን ዝብል እዩ። ብርግጽ ገለ ጸገም እሎ። ጸገምና ሓቀኛ ርክብ ምስ አምላኽን ሰብን ስለ ዘጥፋእና እዩ።

አብ “Irritable and Sensibility” ዝተገብረ መጽናዕቲ ከም ዝሕብሮ ሕይወት ዘለዎም ፍጥረት ብባህሪኦም ካብ ዝኾነ ዘፍርሖም ወይ ጉድኣት ዘመጽአሎም ከምዝሃድሙ ይሕብሮ። ብናይ “ምምባር ስምዒት ወይ ድለት” ንዝጓነፎም ተጻብኦታት የሸንፉ እሞ ክነብሩ ይቐጽሉ። ጠንቂ ስደት አብ ገለ ከምቲ ግብኡ ዘይኮነ ዝተባላሸወ ንሰባት ክነብሩ ዘየኸአሎም ነገር አሎ ማለት እዩ። በዚ ምኽንያት እዩም ሰባት ነቲ ዝፈትውዎ ሓዲጎም ክስደዱ ዝግደዱ። ነቲ አብ ወረቐትን ብወረ ዝፈልጥዎ መወዳእታ ዘይብሎም በረኻታት ክስንጥቑ ንባሕርታት ክሰርጉ አብ መንጎ ሞትን ሕይወት ደፊሮም ምርጫ ክገብሩ ይርአ። ገለ ካብ ሕሱም ማእሰርትን ግፍዕን ምስ ወረዶም ገለ ኸአ ምሕደራ ኢዶምን እግሮምን አሲሩ ሓንቲ ክገብሩ ምስ ዘይክአሉ ዝፈትውዎ ዓዶም ሓዲጎም ንሰላም ንፍትሒ ንነጻነት አብ ዓዲ ጓና ክረኽብዎ ይስደዱ። ናይ እዚ ኹሉ ምኽንያት ብሩህ እዩ። አመሓደርቶምን ዝኸተልዎ ስርዓትን ክሕልውዎም ዝግብኦም ስለ ዘይሓለውዎም ንስደት የምርሑ። ንክትነብር ኢልካ ዝግበር ቃልሲ እዩ። እቶም ክእክብዎም ክሕግዝዎም ዝግብኦም መራሕቶም ዋሕስ ሕይወቶም ክህብዎም ስለ ዘይክአሉ ንፍትሒ ንነጻነት አብ ካልእ ክረኽብዎ ይስደዱ።

ህዝቢ ንስደት ንዓዱ ምሕዳግ እንተ አምጺኡ ዓደቦ ገለ ጸገም አልአ ማለት እዩ። አብ ታሪኽ እስራኤላውያን መብዝሕትኡ ምኽንያት ስደቶም፡ “ሕማቕ መሪሕነት፣ ዝፈሸለ ስርዓት ከምኡ ኃጢአቶም ክፍአቶም” እዩ። በዚ ምኽንያት ከምተን ጓሳ ዘይብለን አባግዕ ድኻታት ንርእሶም ከድሕኑ ከቢድ ውሳኔ ይወስዱ ንሕይወቶም አብ መንጎ ሞትን ሕይወትን ዘውርድ ውሳኔ የእትዉ። ኩሉ ኩነታት ተስፋ ምስተሳእኖ ካልእ አማራጺ እንተሎ ኢሎም ንስደት ንመከራ ንዓዲ ጓና ገለ እንተ ሓለፈልና ኢሎም ይስደዱ። እዚ ኢና አብ ዓለምና ሎሚ ብጋህዲ እንርእዮ ዘሎና።

አምላኽ ሎሚ እውን ብቃል ኤርምያስ ነብይ 23:1-6 ገሩ ተስፍኡ ይህበና፡ “እንሆ ኻብ ዘርኢ ዳዊት ጻድቕ ንጉሥ ዘተንሥአለን መዓልታት ይመጻ አለዎ። እቲ ንጉሥ ብጥብብ ክገዝእ፣ ቅንዕና ኺገብር አብታ ሃገር ከአ ፍትሒ ከውጽእ እዩ” ይብል።

ቅዱስ ጳውሎስ አብ ሰብ ኤፊሶን ዘንባብናያ ከምዚ እናበለ የዘኻኸረና “ ብሳላ ደም ክርስቶስ ንአኻትኩም ነቶም ርሑቓት ዝነበርኩም ሰላም አብሰረኩም ነቶም ቀረባ ዝነበሩ ኸአ ሰላም አበሠሮም” ይብል። እዚ ብቐልል ዝበለ መገዲ ክንርእዮ ከሎና ነቲ ብኤርምያስ ነቢይ ዝተነገረ ከም ዝተፈጸመ እዩ ዝሕብር። ንሱ ሰላምና እዩ፣ ነቲ ካብ ነነድሕድናን ምስ አምላኽን ፈልዩና ዝነበረ ሰሩ ሓራ አውጺእና። ሓርነት ተጎናጽፍና እንተ ኾነ እዚ ሓርነትና ጸላእቲ አለውዎ ክምንዘዕዎ ከም ድላዮም ክገብሮዎ ዝደልዩ አለዉ ስለዚ ነቐሕና ክንሕልዎ ግቡእና እዩ። ናጽነቱ ዝተመንጠለ ካብ ክልተ ነገር ሓደ እዩ ዝመርጽ፡ ፩ያ ነቲ ነጻነቱ ዝገፈፎ ይጻብኦ ዝክአሎ ይከላኸል። ፪ይ ነገራት ካብ ዓቕሙ ንላዕሊ ምስ ኮኑ ይሃድም ይስደድ ፋሕ ይብል። አብከምዚ ኩነት ንዝርከብ እዩ እምብአር ብስራት ክርስቶስ ናይ ሓቂ ምስክርን ተስፋን ዝኾነና።

ጳውሎስ ሓዋርያ እምብአር አሰር ኢየሱስ ክንክተል፤ ሓድነት ኣብ መንጎ ህዝቢ ክንፈጥር፤ ነቲ ፍልልይን ጽልእን ኣምጺኡ ኣብ መንጎና ፈላልዮና ዘሎ ክንኣሊ፤ ዝህብን ዝማቐልን ማሕበር ክንፈጥር የዘኻኻረና። እቲ ለውጢ ወይ ተሓድሶ ብኹሉ ኣማናይ ክርስቶስ እዩ ክመጽእ ዘለዎ ኣብ ውሑዳት መራሕቲ ወይ ሰባት ኣይ ኮነን ክመጽእ ዘለዎ ነፍስወከፍ ሰብ ንተሓድሶን ሓድነትን ክዓዩ ክርስትያንዊ ግብኡ እዩ።

ኣብዚ ሰንበት ዝውሃበና ሰናይ ዜና ኣምላኽ ክቕይረልና ነቲ ዘጥፋእናዮ ነገራት ኣብ ሕይወትናን መሬትናን ከም ብሓዲስ ክቕይረልና ይኸእል እዩ። እዚ ናይ ተስፋ መልእኽት ልዕሊ ዝኾነ እዋን ሎሚ በዚ ወሪዱና ዘሎ ዝተፈላለየ ጸገማት ቊጠባዊ፣ ፖሎቲካዊን ማሕበራውን ልዕሊ ዝኾነ የድልየና እዩ። ዓለምና ሰባት ብዝፈጠርዎ ገለ ሰይጣን ዝመለኸም ጭንቀትን ሞትን ሰባት ዘይግድሶም ትሕመስ ኣላ። ሓንቲ ዘይገበሩ ንጹሓት ብጃምላ ክቕተሉ ንርኢ ኣሎና። ቆልዓ ሰበይቲ ክስደዱ ንዓዲ ጓና ኣብ ዘይፈልጥዎ ባህልን ዓድን ንድሕነቶም ክውሕዙ ንርኢ ኣሎና።

ከም ክርስትያን ከም ለባውያን ፍጥረት ጸገምና መሚና ክንርኢ ክንፈልጥ ግድን እዩ። ብርግጽ ወሪዱና ዘሎ ጸገማት ኣብ ሰባት ብፍላይ ኣብ መራሕቲ ክንጽዕና ቀሊል እዩ እንተ ኾነ እቲ ምኽንያት ብዙሕ እዩ ምናልባት ኣነ ከም ኣነ ንፍልሰት ወገነይ እንታይ ኣበርኪተ ክንብል ኣሎና። ናይ ኩልና ድኽመት ድንቅርና ከምኡ ክሓልፈልና ብዝብል ህርፋን ንዓድና ዝሓደግና ብዙሓት ኢና በዚ ምኽንያት እቲ ጠንቂ ፍልሰት ህዝቢ ብዙሕ እዩ ስለዚ ነፍሲ ወከፍና ኣብ ሕልናና ክንምለስ ኣሎና።

ካቶሊካውያን ጳጳሳት ኤርትራ ኣብ ዝሓለፈ ዓመት “ሓውኻ ኣበሎ” ኣብ ዝብል ሓዋርያዊ መልእኽቶም ሕልና ዝትንክፍ ቃሎም ኣስሚዖምና ነሮም። ክንደይ ኢና ነቲ ዝተባህለ መልሲ ክንህበሉ ዝኸኣልና። መንፈሳውያን ኣቦታትናን ንኹልና ተሓተቲ እዮም ገሮምና ስለዚ ሓላፍነትና ተቐቢልና ክንሳሕ ኣሎና። ስደት ምስ ኣምላኽ ርክብ ምስ ኣቋረጽካ እዩ ዝመጽእ። ኣምላኽ ዘይብሉ ሕይወት ፍሪኡ ስደት ጥመት ቅትለት ዝኾነ ግፍዒ ይፍጸም፤ ሕልና ስለ ዘጥፍእ ኣብ ኣምላኽ ምምላስ እዩ እቲ ቀዳማይ ስጉምቲ። ክፍኣትና ክንርኢ እንተ ኸኣልና ጥራሕ ኢና ኣብ ንስሓ፤ ኣብ ዕርቅን ሓድነትን እንምለስ። ሎሚ ነፍሲ ወከፍ ኣብ ልቡ ተመሊሱ ኣብ መገዲ ኣምላኽ ይጸመድ ሽዑ ዓደብኡ ክፍፍቕ እዩ። ንንስሓ ናተይ ኢሉ ዝሓዘ ሕይወት ዓደብኡ ክምለስ እዩ ዝጅምር። ነዚ ኣብነትና ኣብ ሉቃስ 15 ዘሎ “ጥፉእ ውሉድ” ዝገበሮ ስጉምቲ እዩ። ንቤት ኣቦና ክፍፍቕ ንሰላም ንፍቕሪ ኣብ ዓድና እምበር ኣብ ዓዲ ጓና ክንረኽብ ኣይክኣልን እዩ። ካብ ዓድኻ ወጺእካ ዝርከብ ራህዋ ዋሕስ የብሉን።

ኣብ መጨረሻ ኣብ ናይ ሎሚ ወንጌል ኢየሱስ ንሱ እቲ ብኤርምያስ ነብይ ዝተባህለ ሕያዋይ ጓሳ ከምዝኾነ ይገልጽ። ንሱ ንሕና መሬትናን (ዓለምናን) ካብ ወሪዱና ዘሎ ጸበባን ግፍዕን መከራን ከይለወጠልና ከየሕወየና ኣየዕርፍን እዩ። በዚ ምኽንያቱ እዩ ኣብ ዝተነበና ኢየሱስ ከየዕረፈ ነቲ ህዝቢ ክሕግዝ ኢሉ ኣብ ምሕጋዞም ዝተበገሰ። ከም ኣፍቃሪ ጎይታን ጓሳን ኢየሱስ ጸገማትና ይፈልጥ እዩ። ጸገምና እናረኣየ ዘጽቕጥ ዘይግድሶ ኣይኮነን። ጸገምናን ወሪዱ ዘሎ ከምኡ እቶም ክሕግዙና ክመርሑና ዝግብኡም ዝገብርዎ ግፍዕን ጸገምን ይርዳእ እዩ። ክሕግዞና ድላዩ እዩ ክሳብ ከምብሓዲስ እንእከብን እንሕደስን ደው ኣይብልን እዩ። ንሕና እውን ብቐጻሊ ከምቲ ኣብ መዝሙር 23:1 ዝብሎ “ እግዚአብሔር ጓሳይየይ እዩ ዝጎድለኒ የብለይን” ክንብል ኣሎና።

ሎሚ እምብአር ኣብቲ ሕያዋይ ጓሳና ዝኾነ ክርስቶስ ዝተበተነ ህዝብ ብሓዲስ ክእከብን ክጽንበርን እዋኑ እዩ። ነቲ ኣብ መንጎና ዝመቐቐለናን ዝፈላልየናን ዘሎ ክንኣልዮ እሞ ደቂ ሓደ ኣምላኽ ኮና ኣሕዋት ክነከውን እንሓስበሉ እዋን እዩ። እቲ ብደረጃ ሃገር ብደረጃ ዓዲ፣ ብሃይማኖትን ማሕበራዊ ደረጃ ዝፈላሊ፣ ከምኡ ብዝተፈላለየ ምኽንያት ብሕማም ብቐጻጠባ ምኽንያት ንዝፈሊ

ኩሉ ክንስዕር ኢልና እንበራበራሉ ሰንበት እዩ። ነዚ ኣብ ግብሪ ክነውዕል እንከሎና ጥራሕ እዩ ሰላም ክርስቶስ ኣብ ልባትና ኣብ ሕብረተሰብና ከምኡ ኣብ ቤተ ክርስቲያና ክመጽኣና ዝኻእል።

ኣብ ሓደ ዘንበብክዎ “ጥዕና ኣእምሮ ንኻልኣት ኣብ ምግልጋል ይርከብ፤ ስነ ኣእምራዊ ሕግም ከኣ ንርእስና ጥራሕ ክነገልግል ከሎና ይጅምር” ይብል። (Fr Slavko R.I.P.) ብኻልእ ኣዘራርባ ንኻልኣት ብምሕጋዝ ስነኣእምራዊ ጥዕና ይፈጥረልና። ኣብ ታሪክ ደቂ ሰብ ብዙሓት መራሕቲ ብፍላይ ኣብ ብሉይ ኪዳን እንተ ረኤና ናይ ገዛእ ርእሶም ጥቕሚ ጥራሕ ይጥምቱ ከም ዝነበሩ ንርእ። ኢየሱስ ግን ናይ ካልኣት ጥቕሚ እዩ ርእዩ።

ብጻሎት ቅ. ፍራንቸስኮስ ክንጻጽዎ ኣስተንትኖና፡

ጎይታይ ናይ ሰላምካ መሳርሒ ግበረኒ፤ ጽልኢ ኣብዘለዎ ፍቕሪ ክዘርእ፤ ጉድኣት ኣብዘለዎ ሕድገት፤ ምጥርግር ኣብ ዘለዎ እምነት፤ ተስፋ ቊርጸት ኣብ ዘለዎ ተስፋ፤ ጸልማት ኣብ ዘለዎ ብርሃን፤ ሓዘን ኣብ ዘለዎ ሓጎስ ከምዘእቱ ግበርኒ፤ ካብ ዘጸናንዑንስ ከጸናንዕ፤ ካብ ክርድኡንስ ክርድኡም፤ ክፍቀር ከፍቅር፤ እንተ ሃብና ኢና ንውሃብ እንተ መሓርና ኢና ንምሓር፤ እንተ ሞትና ኢና ኣብ ዘለዓለማዊ ሕይወት እንውለድ።

ኣ ማርያም ኣደና ንስኺ ኢኺ ምስ ወድኺ ዝተሰደትኪ ምረት ስደት ልዕሊ ኹሉ ዝረኹብኪ እሞ ንኹሎም ስደተኛታት ሰላም ፍቕሪ ክረኽቡ ንወድኺ ለምንሎም። ንሕና ስደተኛታት ደቅኺ ኣብ ፍቕሪ ወድኽን ኣብ ፍቕሪኽን ከምእንጸንዕ ግበርና።

ኣባ ንጉሠ ፍሥሓ